

**TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN
VAN DE BALIES VAN HET RECHTSGBIED
VAN HET HOF VAN BEROEP TE GENT**

zitting 20 april 2022

Eerste Kamer

Inzake TAG-644 – S.Gent

van **mr. X**, advocaat ingeschreven aan de balie, met kantoor te

wordt de hiernavolgende **beslissing** uitgesproken:

I.- PROCEDURE

Mr. X werd conform artikel 459 § 1, 2de lid Ger. W. door de voorzitter van deze tuchtraad uitgenodigd bij aangetekende brief van 26 mei 2021 om te verschijnen in de zitting van woensdag 16 juni 2021.

Mr. X werd uitgenodigd teneinde zich te verantwoorden voor:

“U bent tekortgeschoten in de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en die een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen, doordat u:

- *in de sociale media en dus publiek heeft opgeroepen tot wederinvoering van de doodstraf, die op gruwelijke en publieke wijze moet worden voltrokken, en dit gericht tegen een identificeerbare groep mensen: de virologen;*
- *hierdoor het publiek heeft opgehitst en heeft aangezet tot verdere verspreiding van haatberichten tegen deze derden;*
- *hierdoor de eer van de Orde van advocaten heeft aangetast alsook diens bijzondere positie in de rechtspleging en in de rechtsstaat;*
- *met miskennis van art. 158.1 Codex Deontologie het proces in de media heeft willen voeren en hierbij de plicht om in de media het standpunt steeds op een serene wijze toe te lichten, heeft miskend (art. 156.6 Codex Deontologie).*

Deze feiten worden u ten laste gelegd als een inbreuk op de eer van de Orde van Advocaten en op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen.”

Op de zitting van woensdag 16 juni 2021 werd de zaak tegensprekelijk uitgesteld naar de zitting van 17 november 2021.

Op de zitting van 17 november 2021 verscheen mr. X in persoon, bijgestaan door mr. A in de plaats van mr. Y: er werd om een uitstel verzocht om reden dat mr. Y onverwacht weerhouden was.

De zaak werd alsdan uitgesteld naar de zitting van 15 december 2021.

Ter zitting van 15 december 2021 was mr. X in persoon aanwezig, bijgestaan door zijn raadsman mr. Y.

Stafhouder mr. Z was aanwezig.

De Kamervoorzitter stelde vast dat de op straffe van nietigheid voorziene oproepingstermijn van artikel 459 §1 Ger. W. werd geëerbiedigd.

De zaak werd op verzoek van mr. Y behandeld met gesloten deuren.

Stafhouder mr. Z werd gehoord in zijn verwijzing naar en toelichting van het tuchtdossier.

Mr. Y werd gehoord in de door hem aangedragen middelen ter verdediging van mr. X.

Als eerste punt van zijn verdediging vroeg mr. Y dat de stafhouder de zittingszaal zou verlaten.

Op de vraag van de tuchtraad aan mr. Z of hij bereid was om vrijwillig de zittingszaal te verlaten werd negatief geantwoord, waarna de behandeling van de zaak door de tuchtraad werd opgeschort en de zaak voor verdere behandeling werd uitgesteld naar de zitting van 19 januari 2022.

Op de zitting van 19 januari werd het woord gegeven aan mr. Y voor het voeren van het verweer ten gronde.

Er werden door mr. Y een conclusie en twee stavingstukken neergelegd.

Mr. X kreeg het laatste woord, waarna de debatten werden gesloten en de zaak in beraad werd genomen voor uitspraak op de zitting van 16 maart 2022.

Op de zitting van 16 maart 2022 werd de uitspraak van de beslissing uitgesteld naar de zitting van 20 april 2022.

De tuchtraad heeft met gesloten deuren beraadslaagd.

II. - TOELAATBAARHEID VAN DE TUCHTVERVOLGING

De tuchtraad heeft vastgesteld dat de door art. 459 § 1, tweede lid Ger.W. op straf van nietigheid voorgeschreven oproepingstermijn van minstens 15 dagen werd geëerbiedigd.

De in de oproeping d.d. 26 mei 2021 van de voorzitter van de tuchtraad weerhouden feiten stemmen overeen met deze vermeld in de brief van de stafhouder van 20 mei 2021

De tuchtvervolgning is derhalve regelmatig ingesteld en toelaatbaar.

III. - BEOORDELING

1/ De aan mr. X ten laste gelegde feiten hebben betrekking op de van hem uitgaande publicaties op sociale media, meer bepaald op en op de website, waarin de door de overheid genomen maatregelen ter bestrijding van het Covid-19 virus worden besproken, *c.g.* op de korrel worden genomen.

In een publicatie op gedateerd 29/12/2020 schrijft mr. X o.a.:

Ik ben een groot tegenstander van de doodstraf. Maar als blijkt dat inderdaad wereldwijd miljoenen mensen gestorven zijn of zullen sterven door de maatregelen, dan moeten we overwegen om de doodstraf terug in te voeren. Voor de virologen die dat op hun geweten hebben.

Op de website valt op 02/01/2021 o.a. te lezen:

Als het zo is dat hierdoor miljoenen mensen gaan sterven, dan moet een rechter die de verantwoordelijken berecht de ruimte krijgen het sterkst mogelijk signaal te geven. Opdat zulks nooit meer zou kunnen gebeuren. **Dan moeten we overwegen de doodstraf in te voeren voor deze gruwelijke misdaden. Publiek uit te voeren en te overwegen dat zulks moet gebeuren op een gruwelijke manier. Voor iedereen zichtbaar. "Als signaal". "Dat we het menen."** Zoals bij de sluiting van de horeca de virologen verklaard hebben.

Want wat hier gebeurd is, mag nooit meer gebeuren. Ik ben een groot tegenstander van de doodstraf, maar als het erom gaat miljoenen levens te sparen, dan is er een nieuwe situatie waarbij de maatschappij en een rechter passende maatregelen moet kunnen nemen. Naar de beoordeling van het recht dat zal worden gesproken.

De stafhouder legt aan de tuchtraad voor dat deze publicaties, die volgens hem het publiek hebben opgehitst en heeft aangezet tot de verspreiding van haatberichten, een inbreuk vormen op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen.

2/ Mr. X betwist zulks bij monde van zijn raadsman, beroept zich in conclusie, samengevat, op zijn recht van vrije meningsuiting waarbij de publicaties van zijn hand geenszins een oproep vormden tot een *"gruwelijke en publieke doodstraf"* voor de virologen, maar eerder een oproep vormden tot het houden van een debat ter eventuele wederinvoering van de doodstraf als instrument voor de rechters bij de beoordeling van de *"verantwoordelijken van dergelijke massale sterfte bij de wereldbevolking"*.

Deze visie van mr. X zou daarbij passen in diens kritiek op de beperkende maatregelen door de overheid op advies van de virologen genomen ter bestrijding van het Covid-19 virus, maatregelen die volgens hem tot een groter sterftecijfer zouden leiden dan het genoemd virus zelf.

Zonder zich te kunnen uitspreken over de inhoud van deze wetenschappelijke discussie komt de tuchtraad tot de conclusie dat het verweer van mr. X niet geheel kan worden bijgetreden.

3/ Mr. X heeft een punt waar hij aanvoert dat de publieke ruchtbaarheid er voornamelijk is gekomen door de reactie van de klagende partij, eveneens op sociale media, op de genoemde publicaties.

Dit neemt evenwel niet weg dat de uitleg van mr. X, dat zijn publicaties er uitsluitend op gericht waren een publiek debat op gang te brengen, terwijl de doodstraf per definitie gruwelijk is, weinig overtuigend voorkomt.

Het valt op dat in de bij het tuchtdossier gevoegde publicaties nergens sprake is van het op gang brengen van enig debat: de meest genuanceerde stellingname is deze dat moet overwogen worden de doodstraf in te voeren voor de *"gruwelijke misdaden"*, opdat de rechter die de verantwoordelijken berecht de ruimte krijgt het sterkst mogelijke signaal te geven opdat dit nooit meer zou gebeuren.

Elders wordt meer specifiek geponeerd dat moet overwogen worden de doodstraf in te voeren voor deze *"gruwelijke misdaden"* waarbij deze straf *"publiek uit te voeren"* is en overwogen moet worden *"dat zulks moet gebeuren op een gruwelijke manier"*, voor *"iedereen zichtbaar. Als signaal. Dat we het menen."*

In deze stellingname wordt duidelijk een associatie gemaakt tussen de *"gruwelijke misdaden"* die *"de virologen op hun geweten hebben"* enerzijds, en de mogelijkheid de doodstraf uit te spreken, publiek uit te voeren op een gruwelijke manier, anderzijds.

Voor een lezer die niet op de hoogte is van de genuanceerde stelling die bij de behandeling van de tuchtzaak wordt ingenomen, laat deze associatie weinig aan de verbeelding over, en kan dit ongetwijfeld overkomen als een haatdiscours ten aanzien van de virologen die, volgens deze publicatie, op hun geweten zouden kunnen hebben dat *"wereldwijd miljoenen mensen zijn gestorven of zullen sterven door de maatregelen"*.

Mr. X kon, minstens diende zich bij het neerpennen van deze opinie bewust te zijn van de implicaties die de door hem gehanteerde bewoordingen konden hebben op het doelpubliek dat hij voor ogen had.

4/ Door de bekendheid die mr. X in deze periode verkreeg bij de publieke opinie diende hij er zich van bewust te zijn dat zijn publicaties niet enkel zouden gelezen worden als de mening van de voorzitter van de VZW B maar ook zouden afstralen op zijn hoedanigheid als advocaat.

Van een normaal gemiddeld voorzichtig advocaat die zich bewust is van zijn maatschappelijke rol, mag verwacht worden dat hij bij het publiceren van een opinie namens een vereniging waarvan hij voorzitter is en die, naar eigen zeggen, een publiek debat beoogt op gang te brengen, de nodige omzichtigheid hanteert bij de woordkeuze en dat hij vermijdt dat daarbij mogelijke haatreacties bij zijn doelpubliek worden opgewekt.

Een normaal gemiddeld voorzichtig advocaat moet zich bewust zijn van de draagwijdte van zijn woorden, zelfs wanneer deze door hem in een andere hoedanigheid op een publiek raadpleegbaar forum worden neergepend, en hij dient erover te waken dat door zijn woorden geen haatreacties ten aanzien van derden worden opgewekt of een haatdiscours in de hand wordt gewerkt of aangewakkerd.

5/ Door het gebruik van de termen (aan de virologen toegeschreven) "*gruwelijke misdaden*" waarvoor volgens moet nagedacht worden de doodstraf in te voeren waarbij deze straf "*publiek uit te voeren*" is en overwogen moet worden "*dat zulks moet gebeuren op een gruwelijke manier*", voor "*iedereen zichtbaar. Als signaal. Dat we het menen.*", in een door hem ondertekende publicatie op publiek raadpleegbare fora, pleegde mr. X naar het oordeel van de tuchtraad een inbreuk op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en die een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen.

6/ Rekening houdend met de aard van de bewezen verklaarde feiten en de afwezigheid van tuchtrechtelijke voorgaanden in hoofde van mr. X dringt de hierna bepaalde bestraffing zich op.

OM DEZE REDENEN, DE TUCHTRAAD,

beslissend **in eerste aanleg** en **op tegenspraak,**

- > Gelet op art. 456 ev. Ger. W.;
- > Verklaart de tuchtvervolging ontvankelijk;
- > Verklaart de feiten bewezen;
- > Legt aan mr. X de tuchtsanctie van de **waarschuwing** op.
- > Begroot de kosten op 0,00 EUR.

Hebben de zaak gehoord en erover beraadslaagd en zijn aanwezig bij de uitspraak:

- stafhouder Luc Lambert, advocaat balie West-Vlaanderen, Kamervoorzitter;
- stafhouder Philippe Dupont, advocaat balie Oudenaarde, assessor;
- meeste Koen Stubbe, advocaat balie West-Vlaanderen, assessor;
- meester Godfried De Smedt, advocaat balie Dendermonde, assessor;
- meester Henry Van Burm, advocaat balie Gent, assessor;

Was aanwezig bij de behandeling en bij de uitspraak:

- meester Martine Michels, advocate balie Gent, secretaris van de tuchtraad.

Uitgesproken te Gent op 20 april 2022 in openbare zitting.

Martine Michels
Secretaris

Koen Stubbe
assessor

Godfried De Smedt
assessor

Philippe Dupont
assessor

Henry Van Burm
assessor

Luc Lambert
Kamervoorzitter